

упевненість, що під час референдуму, який мав відбутися 1 грудня того ж року, “працівники органів та підрозділів внутрішніх справ республіки, відчуючи високу відповідальність за долю Вітчизни та її багатонаціонального народу, скажуть “так” незалежній демократичній Україні”.

Проголосивши незалежність, Україна фактично успадкувала правоохоронні органи, які існували в УРСР. Міністерство внутрішніх справ України, у свою чергу, також успадкувало органи міліції УРСР та інші структурні підрозділи МВС УРСР. Звичайно, що нормативно-правові акти, якими регулювалась їх організація та діяльність, вимагали суттєвих змін. Саме тому терміново було розроблено і прийнято цілу низку нових документів та внесено зміни і доповнення до вже існуючих. Так, вже 26 серпня 1991 р. було видано наказ МВС № 383 “Про перегляд відомчих нормативних актів і створення нормативної бази МВС України”, згідно з яким начальникам головних управлінь, управлінь, самостійних відділів міністерства наказувалось переглянути усі відомчі нормативні документи і в установленому порядку скасувати ті з них, що втратили практичне значення або суперечать чинному законодавству України.

Підсумовуючи викладене, ми можемо зробити наступні висновки:

по-перше, у період кінця 80-х – початку 90-х рр. XX ст. йшов безперервний процес удосконалення правового забезпечення організації та діяльності МВС УРСР, оптимізації структури міністерства та приведення її до вимог того часу, що було викликано суттєвим загостренням суспільно-політичної обстановки в країні;

по-друге, у цей період міністерство мало набагато ширшу систему та компетенцію ніж МВС України на сучасному етапі, адже до його складу, крім міліції та внутрішніх військ, входили підрозділи пожежної охорони, виправно-трудова установи тощо;

по-третє, керівництво міністерства не залишилось осторонь розпочатих державотворчих процесів, звернувшись до працівників органів внутрішніх справ зі зверненням підтримати проголошення незалежності України під час референдуму 1 грудня 1991 р.;

по-четверте, одразу після проголошення незалежності України Міністерство внутрішніх справ нової суверенної держави вжило заходів до оновлення нормативно-правової бази, якою регулювалась організація та діяльність ОВС, терміново було розроблено і прийнято цілу низку нових документів та внесено зміни і доповнення до вже існуючих, скасовано ті з них, що втратили практичне значення або суперечили чинному законодавству України.

Список використаних джерел:

1. Михайленко П. Міністерство внутрішніх справ УРСР (1969–1990 рр.) / П. Михайленко, В. Довбня // Міліція України. – 2006. – № 10.
2. Історія міліції України у документах і матеріалах / П.П. Михайленко, Я.Ю. Кондратьєв; МВС України; Нац. акад. внутр. справ України. – У 3-х т. – Т. 3. – К.: Генеза, 2000. – 616 с.
3. Архів МВС України, ф. 46, оп. 1, спр. 691.
4. Міліція України: історичний нарис, портрети, події : Науково-попул. видання / За заг. ред. Ю.О. Смирнова. – Кол. авт.: Смирнов Ю.О., Михайленко П.П., Святоцький О.Д., Ануфрієв М.І. – К.: Видавничий дім “Ін Юре”, 2002. – 798 с.
5. Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 5. – Ст. 459.
6. Михайленко П. Українська міліція в останні роки існування СРСР та перші роки незалежності України / П. Михайленко, В. Довбня // Міліція України. – 2004. – № 8.
7. Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 4. – Ст. 20.

Професор кафедри кримінального права НАВС, к.ю.н., доцент

Кришевич Ольга Володимирівна

**ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНУ ФАЛЬСИФІКАЦІЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА ОБІГУ
ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.**

При аналізі диспозиції ст. 321-1 КК України, можна зробити висновок, що предмет є обов’язковою ознакою досліджуваного складу злочину і є фальсифіковані лікарські засоби.

Законом України від 8 вересня 2011 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання фальсифікації лікарських засобів» до ст. 2 Закону України «Про лікарські засоби» внесено поняття «фальсифікований лікарський засіб», а саме: під фальсифікованим лікарським засобом розуміється лікарський засіб, який умисно промаркований неідентично (невідповідно) відомостям (одній або декільком з них) про лікарський засіб з відповідною назвою, що внесені до Державного реєстру лікарських засобів України, а так само лікарський засіб, умисно підроблений у інший спосіб, і не відповідає відомостям (одній або декільком з них), у тому числі складу, про лікарський засіб з відповідною назвою, що внесені до Державного реєстру лікарських засобів України. Тому, ФЛЗ – це товари, які завдають шкоду здоров'ю, а відповідно і життю громадян, крім цього, ще й наносять значних економічних збитків державі та легальним виробникам фармацевтичної продукції. Виокремлюють кілька основних *типів* підробок, а саме: - препарат, у якому взагалі немає активної речовини; - препарат, у якому наявні всі речовини, але невідомо, за яких умов і технологій їх отримано; - препарат у якому дорожчу речовину змінено на аналогічну, але дешевшу. Необхідно розрізняти поняття ФЛЗ, неякісних лікарських засобів (НЛЗ) та контрафактних лікарських засобів (КЛЗ), де ФЛЗ – це лікарський засіб, що супроводжується неправдивою інформацією про його склад і (або) виробника; НЛЗ – ЛЗ, що не відповідає вимогам фармакопейної статті, або у випадку її відсутності вимогам нормативної документації чи нормативного документа; КЛЗ – ЛЗ, що перебуває в обігу з порушенням цивільного законодавства. Ліки неякісні або проблемні — це фальсифіковані, субстандартні та незареєстровані ЛП, які можуть бути наявні як в легальних, так і нелегальних каналах збуту поряд із якісною фармацевтичною продукцією, що має постійні терапевтичні та інші характеристики відповідно до АНД.

Ліки фальсифіковані (контрафактні) — це ЛП, які навмисно і протиправно неправильно промарковані щодо ідентичності та назви виробника. Згідно з визначенням ВООЗ, виділяють такі чотири типи фальсифікатів: не містять АФІ, зазначених на етикетці; містять інші компоненти, ніж зазначені на етикетці; мають відповідну кількість АФІ, але іншого походження; містять АФІ в кількості, що не відповідає заявленим на етикетці або містять домішки. Крім того, фальсифіковані ліки можуть бути наявні на ринку в підробленій упаковці. У будь-якому разі — це свідоме виробництво та реалізація нестандартних ліків з метою одержання незаконного прибутку і стосується як інноваційних (оригінальних), так і відтворених (генеричних) ЛП. Ліки, виготовлені легальним виробником, які за відсутністю належних умов виробництва, транспортування та зберігання втратили властивості, визначені АНД, належать також до групи неякісних, або *субстандартних*. *Незареєстровані ліки* — це ліки, що не пройшли процедури реєстрації, внаслідок чого не занесені до Державного реєстру лікарських засобів.

Розмежуванню понять ФЛЗ, підробних та КЛЗ, поділяючи ФЛЗ на підробні та КЛЗ, зазначає, що, як правило, ФЛЗ буває одночасно підробленим та контрафактним. Розмежування понять ФЛЗ та НЛЗ, вважаємо, недоцільним виокремлення КЛЗ з числа ФЛЗ на законодавчому рівні, адже, як уже зазначалось, більшість підроблених ЛЗ є одночасно і фальсифікованими і контрафактними (випускаються під чужим засобом індивідуалізації, торговою маркою, чим вводять в оману споживача), тому пропонуємо лише на теоретичному рівні відзначати відмінності між ФЛЗ та КЛЗ. *Фальсифікація* (франц. falsification – підробка, спотворення; від пізньолат. falsificare – підробляти, falsus – фальшивий та facere – робити). Класифікацією, за якісним та кількісним складом препарату ФЛЗ поділяються на «чорні» та «білі». «Білі фальсифікати» – якісний та кількісний склад діючої речовини відповідає маркуванню, фальсифікується торгова марка виробника; може не витримуватися кількісний склад (можуть бути інші допоміжні речовини); діюча речовина та допоміжні речовини зазвичай не відповідають вимогам Фармакопеї (тобто нижчого рівня). «Чорні фальсифікати» – якісний та/або кількісний склад препарату не відповідає маркуванню: замість заявленої кількості діючої речовини міститься інша речовина (зазвичай менша кількість), або інша, дешевша речовина, або взагалі відсутня. Відповідно до іншої класифікації, за вмістом необхідних активних компонентів ФЛЗ поділяються на «копії», «порожні», «імітатори», «змінені». «Препарати-копії» – препарати з відповідним вмістом необхідних активних компонентів, але їх походження відмінне від заявленого (кількісний

та якісний склад діючої речовини відповідають маркуванню – даним, вказаним на упаковці лікарського засобу, фальсифікується торгова марка виробника). «Порожні препарати» – препарати, які не містять будь-яких передбачених активних компонентів, незважаючи на те, що останні вказані на упаковках ЛЗ. Можуть складатись тільки з допоміжних речовин, таких, як крейда, тальк, крохмал. «Препарати-імітатори» – препарати, вміст активних компонентів яких не відповідає тим, що вказані на упаковці ЛЗ, тобто препарати, оригінальні діючі речовини яких, замінені більш дешевими та менш ефективними. «Змінені препарати» – препарати, діюча речовина яких відповідає діючій речовині оригіналу, але міститься у більших чи менших кількостях. Такі препарати є небезпечними у випадку перебільшення вмісту діючої речовини, що в більшості випадків спричиняє летальні наслідки.

**Студент 4 курсу факультету № 2
НАВС**

Крупнина Ярина Вікторівна

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТА ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 149 КК УКРАЇНИ

У залежності від ступеня узагальнення суспільних відносин, що охороняються кримінальним законодавством, проводять класифікацію об'єктів злочину по «вертикалі» на загальний, родовий та безпосередній об'єкт [7, с. 78]. Класифікація об'єкта злочину по «вертикалі» будується на співвідношенні філософських категорій загального, особливого та конкретного.

Під *загальним об'єктом* розуміють *усю сукупність суспільних відносин, які поставлені під охорону кримінального закону, саме загальний об'єкт і описується в ч. 1 ст. 1 КК України. Родовий об'єкт* являє собою певне коло тотожних або однорідних за своєю соціальною та юридичною сутністю суспільних відносин, котрі охороняються в силу цього єдиним комплексом взаємопов'язаних кримінально-правових норм [7, с. 85]. Розділ III Особливої частини КК України, у якому знаходиться норма про торгівлю людьми, називається «Злочини проти волі, честі та гідності особи». Разом із цим слід також відзначити деяку термінологічну невідповідність назви даного розділу частині 1 статті 29 Конституції України, де передбачено, що «кожна людина має право на *свободу* та особисту недоторканність». Тому з урахуванням положень ч. 1 ст. 29 Конституції України, а також самого місця норми про торгівлю людьми в системі Особливої частини КК України слід зробити висновок, що за своєю внутрішньою сутністю торгівля людьми посягає на групу таких близьких за своїм змістом суспільних відносин, як *суспільні відносини, що забезпечують свободу, честь та гідність особи*.

Таке розуміння родового об'єкта досліджуваного злочину дозволяє більш глибоко розкрити сутність його безпосереднього об'єкта досліджуваного злочину, оскільки він обов'язково знаходиться в площині родового об'єкта.

У науці кримінального права під *безпосереднім об'єктом злочину* розуміють ті конкретні суспільні відносини, які поставлені під охорону кримінального закону та яким спричиняється шкода діянням, що підпадає під ознаки даного складу [7, с. 88]. Безпосередній об'єкт злочину може бути основним та додатковим. *Основним безпосереднім об'єктом* є те суспільне відношення, котре даним злочином завжди порушується або ставиться в небезпеку порушення, яке *перш за все і головним чином* бажав поставити під охорону законодавець, коли приймав відповідний кримінальний закон. Із цього можна зробити висновок, що для будь-якого злочину характерна *безпосередня* спрямованість на спричинення шкоди перш за все тим суспільним відносинам, котрі й виступають його основним безпосереднім об'єктом.

У свою чергу додатковий безпосередній об'єкт підрозділяється на обов'язковий та факультативний. Необхідність даної класифікації обумовлена тим, що один злочин може одночасно спричиняти шкоду декільком суспільним відносинам. У зв'язку з цим у науці кримінального права під *додатковим обов'язковим безпосереднім об'єктом* розуміють «такий об'єкт, котрий у даному складі злочину має місце завжди, у будь-якому випадку вчинення певного